

**ЦЕНТР ПОЛІТИЧНИХ
СТУДІЙ ТА АНАЛІТИКИ**

вул. Михайлівська, 24-В, оф. 43
Київ 01001, Україна
тел. +38 067 506 81 62
e-mail: office@cpsa.org.ua

**CENTER FOR POLITICAL
STUDIES AND ANALYSIS**

24-V of. 43 Mykhaylivska str.
Kyiv 01001, Ukraine
tel. +38 067 506 81 62
e-mail: office@cpsa.org.ua

Прогноз наслідків ухвалення законопроекту

Назва законопроекту [Проект Закону про внесення змін до Кодексу України про надра \(щодо спеціальних дозволів на користування надрами\)](#)

Номер законопроекту **0874**

Дата реєстрації **12.12.2012**

Автор законопроекту **Народні депутати VI скликання:
Рибаков І.О., Каплієнко В.В., Камчатний В.Г.**

Головний комітет ВРУ **Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи**

Етап проходження **комітетом підготовлений до другого читання**

Висновок
Центру Політичних
Студій та Аналітики

Законопроект посилить статусом закону існуючу (визначену постановою КМУ) процедуру надання дозволів на видобування корисних копалин (без проведення другого аукціону) для тих кампаній, що отримали дозвіл на розвідування. Це має забезпечити «видобувачів» корисних копалин, від політичного ризику скасування урядом чинної процедури отримання дозволу без проведення аукціону.

Наслідком прийняття цього законопроекту стане:

- стабілізація умов роботи учасників ринку видобування корисних копалин;
- підвищення його, інвестиційної привабливості;
- посилення рівня конкуренції під час проведення аукціонів з отримання дозволів на розвідування корисних копалин;
- збільшення надходжень до Державного бюджету від проведення відповідних аукціонів.

Законопроект відповідає міжнародним угодам та програмі економічних реформ Президента України на 2010-2014 роки.

Виконавець експерт

Центру Політичних Студій та Аналітики

з аналізу державної політики

Віталій Шарлай

I. Виклад результатів аналізу законопроекту

Проблеми які повинен вирішити законопроект

- збільшення інтересу приватного бізнесу до інвестування у видобуток корисних копалин (декларовані суб'єктами подання);
- убезпечення видобувачів корисних копалин від політичних ризиків шляхом законодавчого унормування процедури, яка на разі регулюється постановами Кабінету міністрів (реальна за результатами аналізу).

Ключові новації

Зменшення ймовірності перегляду норми щодо отримання дозволу на видобування корисних копалин власникам дозволу на геологічне вивчення родовища (без проведення додаткового другого аукціону) шляхом унормування цього механізму на законодавчому рівні. Нині це унормовано Постановою Кабінету Міністрів України.

Наслідки прийняття проекту закону

Наслідки	Опис
Економічний	підвищення інвестиційної привабливості галузі видобування корисних копалин, зростання конкуренції у галузі, більші надходження у бюджет від проведення аукціонів розвідку
Політичний	зменшення політичного ризику та залежності видобувачів корисних копалин від рішень уряду (від ризику перегляду постанови Кабінету Міністрів України, в тому числі скасування постанови указом Президента України)
Адміністративний	зменшення дискреційних повноважень уряду, зокрема повноважень міжвідомчої комісії Кабінету Міністрів України (не зможе оголосити аукціон на корисні копалини стратегічного значення)
Соціальний	збереження стабільності робочих місць в компаніях які займаються видобуванням корисних копалин

Основні заінтересовані сторони (стейкхолдери):

Хто виграє	Хто програє
Бізнес що займається видобутком корисних копалин (захищеність від політичних ризиків)	Політики (Кабінет Міністрів України, народні депутати) втрата можливості скасувати механізм отримання дозволу на видобування без проведення аукціону

Відповідність міжнародним зобов'язанням та програмі економічних реформ Президента України на 2010 – 2014 роки

- Законопроект відповідає програмі економічних реформ на 2010 – 2014 роки Президента, яка в галузі нафтогазової промисловості передбачає «упорядкування дозвільних процедур на розробку родовищ і видобуток вуглеводнів для зниження ризиків інвесторів», зокрема «визначення правил "переходу" ліцензій на розвідку у дозвіл на розробку»;
- Законопроект відповідає ч.6 ст. 88 «Модельного кодексу про надра і надрокористування для держав-учасниць СНД», а саме: «Без конкурса на основании акта органа государственной экспертизы запасов о подтверждении факта открытия месторождения полезных ископаемых недропользователю, открывшему это месторождение в процессе проведения геологического изучения недр за счет использования собственных средств, выдается лицензия на разведку и добычу полезных ископаемых на этом месторождении».

II. Додатки

№ 0874	Проект Закону про внесення змін до Кодексу України про надра (щодо спеціальних дозволів на користування надрами)							
	Дата реєстрації	12.12.2012	Стан проходження	підготовлений комітетом до другого читання				
Суб'єкт подання	Народні депутати VI скликання Рибаків І.О., Каплієнко В.В., Камчатний В.Г.							
Профільний комітет	Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи							
Результати голосування на I читанні								
	Всього	Партія регіонів	БЮТ-Батьківщина	НУНС	Позафракційні	КПУ	Народна партія	Група "Реформи заради майбутнього"
Голоси "за"	234	183	0	1	12	0	19	19

Правки, що вносились на обговоренні в комітеті

Загалом було внесено 4 правки, однак жодна з них не стосувалась принципових змін законопроекту ухваленного в першому читання.

Основні тези обговорення

- Законопроект збільшить впевненість інвесторів у промисловій розробці відкритих ними родовищ та сприятиме інвестиційній привабливості галузі. (Ініціатор законопроекту Каплієнко В.В.; Сесійна зала, 22.05.2012)
- Законопроект – лобістський, позаяк знищить конкуренцію на етапі аукціону дозволу на отримання права розробки. (Ганущак Ю.І., член фракції БЮТ-Батьківщина; Сесійна зала, 22.05.2012)

Коментарі заінтересованих сторін

Для більш чіткого розуміння значення проаналізованого законопроекту нами було надіслано ряд запитань зацікавленим сторонам, які можуть отримувати вигоди чи зазнавати витрат у разі прийняття законопроекту. Зокрема відповідь нам надали голова правління "Спілки буровиків України", представники ТОВ "Пласт" та Всеукраїнського об'єднання "Укрвуглерободавці".

1. Чи спростить зазначена законодавча зміна процедуру отримання дозволу на видобування корисних копалин і наскільки?

Голова Правління "Спілка буровиків України":

"Зазначена процедура не тільки спростить процедуру, але дасть змогу збільшувати об'єм капітальних вкладень в геологічне вивчення. Це в кінцевому результаті приведе до скорочення термінів введення родовища в розробку, що є важливим для держави".

Офіційна відповідь ТОВ "Пласт", здійснює діяльність у сфері геології та екології:

"Закріплення в кодексі гарантій підприємств, які здійснюють геологічне вивчення, на отримання в подальшому спеціальних дозволів без аукціону є позитивним. Однак, пропонуючи такі зміни необхідно в першу чергу чітко прописати усі пов'язані з ними процедури, інакше такі зміни можуть завдати суттєвої шкоди.

На нашу думку такі зміни - лише пів кроку. Оскільки усі без виключення підприємства, які отримують спеціальні дозволи на геологічне вивчення, роблять це виключно з метою подальшої експлуатації родовища. Тому було б логічніше зазначити, що підприємства, які здійснюють геологічне вивчення (досить недешева процедура) в разі промислового відкриття родовища, затвердження його запасів та включення до

державного фонду надр, мають право на переоформлення наданого їм спеціального дозволу на геологічне вивчення на спеціальний дозвіл на видобування корисних копалин без отримання нового дозволу та, пов'язаних з цим численних погоджень. Оскільки саме видобування корисних копалин є кінцевою метою будь-якого геологічного вивчення. В іншому випадку можуть бути (і мали місце неодноразово) випадки, коли підприємству, якому було узгоджено вивчення, і яке витратило величезні кошти на геологорозвідувальні роботи, не буде погоджено (наприклад, органами місцевого самоврядування) отримання спеціального дозволу на розробку. Таким чином, підприємство приступаючи до геологічного вивчення не має жодних гарантій, що у разі промислового відкриття родовища зможе приступити до його використання”.

Офіційна відповідь Всеукраїнського об'єднання «Укрвуглероботодавці»:

“Зазначена зміна отримання дозволу на видобування корисних копалин не тільки спростить, а й зменшить існуючий корупційний вплив на вирішення того чи іншого питання. Наскільки – покаже час”.

2. Чи скасування аукціону на дозвіл на видобування збільшить кількість учасників аукціону на дозвіл на геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислову розробку родовищ?

Голова Правління “Спілка буровиків України”:

“Збільшиться зацікавленість учасників аукціону на геологічне вивчення, та як вкладені кошти в геологічне вивчення повернуться власнику в процесі подальшої розробки. Крім того родовище не перейде другому власнику, який буде переможцем аукціону на розробку, що є менш ризикованим капіталовкладенням, (або ризик зовсім відсутній), чим капіталовкладення в геологічне вивчення”.

Офіційна відповідь ТОВ "Пласт", здійснює діяльність у сфері геології та екології:

“Не збільшить, оскільки не змінює діючий порядок”.

Офіційна відповідь Всеукраїнського об'єднання «Укрвуглероботодавці»:

“Скасування аукціону на дозвіл на видобування не тільки збільшить кількість учасників аукціону, а й призведе її до мінімуму”.

3. Видобувачі яких типів копалин можуть бути найбільш зацікавлені у прийнятті такого закону?

Голова Правління “Спілка буровиків України”:

“Прийнятий закон є цікавим для всіх типів корисних копалин”.

Офіційна відповідь ТОВ "Пласт", здійснює діяльність у сфері геології та екології:

“Усі потенційні надрокористувачі, оскільки законодавче закріплення цієї норми підвищить гарантії для підприємств, які здійснюють геологічне вивчення”.

Офіційна відповідь Всеукраїнського об'єднання «Укрвуглероботодавці»:

“На наш погляд у прийнятті таких змін до закону зацікавлені усі видобувачі корисних копалин. Адже чим менше дозвільних і контролюючих органів, тим краще для всіх”.